

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

ข่าวการระบาดใน / ต่างประเทศ

สัปดาห์ที่ 46 ระหว่างวันที่ 12 - 18 พฤศจิกายน 2549

(Outbreak Verification Summary, 46th Week, Nov.12 - 18, 2006)

เรียบเรียงโดย อมรา ทองหงษ์

Amara Tonghong

*กลุ่มงานเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา
สำนักโรคระบาดวิทยา

Epidemiological Investigation and Surveillance Section
Bureau of Epidemiology

✉ amarat@health.moph.go.th

ในสัปดาห์ที่ 46 ระหว่างวันที่ 12 - 18 พฤศจิกายน 2549 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สถานการณ์ภายในประเทศ

1.1 ไข้เลือดออก เสียชีวิต 1 ราย ที่จังหวัดสมุทรสงคราม (Dengue Haemorrhagic fever in Samut Sakhon) เด็กชาย อายุ 8 ปี อยู่ที่ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม เริ่มป่วยวันที่ 9 พฤศจิกายน 2549 ด้วยอาการไข้สูง เจ็บคอ ไอ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว ปวดท้อง อาเจียน ในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2549 เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยนอกที่โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า อาการไม่ทุเลา เข้ารับการรักษาที่คลินิกเอกชนในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2549 แพทย์แนะนำเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้าอีกครั้ง ถูกรับไว้รักษาตัวในโรงพยาบาล ผล CBC: Hct 34%, WBC 25,500 cell/cumm, Platelet 78,000 cell/cumm, Neutrophils 77%, Lymphocytes 19% แพทย์ให้การวินิจฉัยสงสัยโรคไข้เลือดออก ผู้ป่วยยังมีไข้สูง ต่อมา มีชักเกร็ง อาเจียนเป็นน้ำและเลือดสด ไม่รู้สึกตัว ใส่ท่อช่วยหายใจ ต้องย้ายเข้าหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2549 และเสียชีวิต เมื่อเวลา 05.30 น. ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ดำเนินการสอบสวนควบคุมโรค ในพื้นที่แล้ว ยังไม่พบผู้ป่วยรายใหม่เกิดขึ้น

1.2 พิษสุนัขบ้า เสียชีวิต 1 ราย ที่จังหวัดสงขลา (Rabies in Songkhla) เด็กชายอายุ 6 ปี อยู่ที่ตำบลลุง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เริ่มป่วยวันที่ 31 ตุลาคม 2549 ด้วยอาการไข้ ปวดท้อง เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ แพทย์ให้ยากลับไปรับประทานที่บ้าน วันที่ 2 พฤศจิกายน 2549 เจ็บหน้าอก อาเจียน เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ ต่อมา มีอาการคั่งน้ำไม่ไหว กลัวลม แขนขาอ่อนแรง และเสียชีวิตในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2549 แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคพิษสุนัขบ้า จากการสอบถามญาติให้ประวัติว่า ในปี พ.ศ. 2548 ผู้ป่วยเคยถูกสุนัขข่วน แต่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา ได้มีการติดตามสอบสวนในพื้นที่ พบมีผู้สัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยจำนวน 13 ราย และได้แนะนำให้ไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พร้อมกับให้สุกศึกษาประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนในพื้นที่

1.3 อาหารเป็นพิษ (Food poisoning in Ayutthaya, Sa Kaeo, Chaieng mai, Nakhon Sawan) ใน 4 จังหวัด ดังนี้

1.3.1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี 2 เหตุการณ์

เหตุการณ์ที่ 1 พบผู้ป่วยจำนวน 16 ราย ทั้งหมดเป็นพนักงานในโรงงานแห่งหนึ่งที่นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลบางปะอิน ในวันที่ 7 พฤศจิกายน 2549 ด้วยอาการเวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน มีอัสน์ ปวดท้อง ถูกรับเป็นผู้ป่วยใน 1 ราย ที่เหลือให้กลับบ้าน ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ได้ดำเนินสอบสวนโรคพบอาหารที่สงสัยน่าจะเป็นสาเหตุคือ ข้าวเหนียวคำเปียก

ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างข้าวเหนียวคำเปียกที่เหลือจากการรับประทานครั้งนี้ ส่งตรวจหาเชื้อก่อโรคและสารพิษที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ขณะนี้รอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

เหตุการณ์ที่ 2 พืชจากเมฆานอล ในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2549 พบว่า มีนักโทษเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาป่วยรวม 10 ราย เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา ด้วยอาการปวดศีรษะ แน่นหน้าอก อาเจียน ไม่รู้สึกตัว ตามัว มีอาการรุนแรงเสียชีวิต 3 ราย ด้วยภาวะ metabolic acidosis ที่เหลือมีอาการดีขึ้น จากการสอบสวนโรค ได้ความว่า มีนักโทษ 1 ในกลุ่มนี้ได้ขโมยเมฆานอลจากห้องงานช่างของเรือนจำมาผสมกับน้ำอัดลมดื่ม ซึ่งคิดว่าเมฆานอลคล้ายกับสุราทั่วไป

จากเหตุการณ์นี้แสดงให้เห็นว่า นักโทษขาดความรู้ถึงอันตรายของเมฆานอลและการจัดเก็บสารเคมีของเรือนจำที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งเมฆานอลเป็นสารเคมีมีพิษที่มีความรุนแรง หากมีการรับประทานทำให้เกิดอาการแน่นหน้าอก อาเจียน ตาบอด มีอันตรายถึงชีวิตได้ ดังนั้นควรมีการเก็บสารเคมีให้อยู่ในที่มิดชิด ไม่สามารถหยิบมาใช้ได้ง่าย

1.3.2 จังหวัดสระแก้ว วันที่ 11 พฤศจิกายน 2549 มีผู้ป่วย 8 ราย จากหมู่ 4 ตำบลทับไไทย อำเภอดาพระยา จังหวัดสระแก้ว เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลตาพระยา ด้วยอาการไข้ ปวดศีรษะ ปวดท้อง ถ่ายเหลว อาเจียน ผู้ป่วย 1 ราย ส่งเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลพระยุพราชสระแก้ว ทุกรายให้ประวัติว่ารับประทานอาหารที่ปรุงแบบสุก ๆ ดิบ ๆ จากลูกกระบือตัวเดียวกัน ผลการสอบสวนโรคเบื้องต้น พบว่า ลูกกระบือมีอายุ 1 เดือน เสียชีวิตแล้ว ชาวบ้านนำมาฆ่าและแบ่งนำไปประกอบอาหาร จากการค้นหาผู้ป่วยรายอื่นในพื้นที่มีผู้รับประทานอาหารที่ทำจากลูกกระบือ จำนวนทั้งหมด 53 ราย มีอาการป่วยเล็กน้อยไม่ได้ไปพบแพทย์จำนวน 33 ราย และเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล 8 ราย ทีม SRRT ได้ดำเนินการเก็บ Rectal Swab ผู้ป่วย 8 ราย ตัวอย่างเนื้อกระบือดิบ 2 ตัวอย่าง ส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์จังหวัดชลบุรี รอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

1.3.3 จังหวัดเชียงใหม่ พบผู้ป่วยเป็นเด็กนักเรียนจำนวน 10 ราย จากโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง อำเภอฟั่ว จังหวัดเชียงใหม่ เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน 2 ราย ที่โรงพยาบาลฟั่ว ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ถ่ายเหลว ขณะนี้ผู้ป่วยทุกรายหายเป็นปกติ จากการสอบสวนโรคเบื้องต้น พบผู้ป่วยทั้งหมด 65 ราย กระจายในทุกชั้นเรียน ซึ่งได้รับการรักษาพยาบาลเบื้องต้นและสามารถกลับบ้านได้ อาหารที่เป็นสาเหตุน่าจะเกิดจากอาหารที่จำหน่ายภายในโรงเรียน ทีม SRRT กำลังดำเนินการสอบสวนหาสาเหตุการเกิดโรค

1.3.4 จังหวัดนครสวรรค์ พบเด็กนักเรียนและครูในโรงเรียนแห่งหนึ่ง อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ มีอาการอาหารเป็นพิษ จากการสอบสวนเบื้องต้น ติดตามผู้ป่วยได้เพียง 36 ราย เป็นครู 2 ราย และนักเรียน 34 ราย กระจายในทุกชั้นเรียน พบผู้ป่วย 16 ราย เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน 3 ราย ผู้ป่วยนอก 13 ราย ที่โรงพยาบาลโกรกพระ และจำนวนอีก 20 ราย มีอาการเพียงเล็กน้อย เข้ารับการรักษาที่ห้องพยาบาลของโรงเรียน ส่วนใหญ่มีอาการ ไข้ ปวดท้อง ถ่ายเหลว คลื่นไส้ อาเจียน ขณะนี้ทุกรายหายเป็นปกติ อาหารที่สงสัยเป็นอาหารกลางวัน ที่โรงเรียน ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ดำเนินการเก็บ Rectal swab ผู้ที่มีอาการถ่ายเหลว 15 ราย พบเชื้อ *Staphylococcus aureus* จำนวน 2 ราย นมพาสเจอร์ไรซ์ที่แจกทุกชั้นปีในโรงเรียน จำนวน 3 ตัวอย่าง ตัวอย่างน้ำดื่มถึงน้ำเย็น จำนวน 2 ตัวอย่าง ทั้งหมด พบเชื้อ *Bacillus cereus* และน้ำประปาบริเวณอ่างล้างหน้า 1 ตัวอย่าง ผลไม่พบเชื้อ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ได้ทำการค้นหาผู้ป่วยรายอื่นในโรงเรียน อยู่ระหว่างการสอบสวนหารายละเอียดเพิ่มเติม

2. สถานการณ์ในต่างประเทศ

2.1 ประเทศสวีเดน มีการระบาดของเชื้อ *Salmonella* พบผู้ป่วยมากกว่า 90 รายหลังจากไปรับประทานอาหารที่ภัตตาคารแห่งหนึ่งในกรุง Stockholm อาหารที่สงสัยคือ ถั่วเขียว(mung bean) ซึ่งครั้งนี้เป็นการระบาดของเชื้อแบคทีเรียที่ใหญ่ที่สุดในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

2.2 ประเทศคอสตาริกา (COSTA RICA) มีการระบาดของมาลาเรียจากเชื้อ *falciparum* มีการรายงานผู้ป่วย 13 รายในจังหวัด Caribbean ซึ่งไม่เคยมีรายงานมา กว่า 10 ปีแล้ว

2.3 ประเทศอินเดีย ในอุดรประเทศ (Uttar Pradesh) มีการรายงานผู้ป่วยโปลิโอรายใหม่ในสัปดาห์นี้จำนวน 25 ราย รวมทั้งหมด 438 ราย องค์การอนามัยโลกได้รับรายงานทั่วโลก ถึงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2549 จำนวน 490 ราย